

Potilashoidon vuosikertomus 2014

Neurotoimialue

6.3.4. Neurotoimialue

1. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Neurotoimialueella yhdistyy aikuisten neurologisten potilaiden diagnostiikka, hoito ja kuntoutus. Toiminta on sekä akuuttihoito- että avohoitopainotteista. Toimialueella hoidettiin vuonna 2014 myös verisuonikirurgisia potilaita, jotka siirtyivät 1.1.2015 alkaen Vatsaelinkirurgian ja urologian klinikalle.

Suurimmat potilasryhmät ovat aivoverenkiertohäiriö- ja aivokasvainpotilaat. Aivoinfarktin liuotushoidon prosessin kehitystyö on tärkein, vaikuttavin ja eniten kustannuksia säästävää kehitystyö neurotoimialueella. Neurotoimialue kantaa vastuunsa koko Tyks erityisvastuualueen aikuisten neuroalojen hoidon tuottajana.

Vuonna 2014 sekä hoitopäivät että avohoitokäynnit lisääntyivät. Leikkaustoimenpiteiden kasvu selittyy pääosin neurokirurgien jonojen purulla, jotta potilaat pääsevät hoitotakuun puitteissa sovittuihin toimenpiteisiin. Potilastyytyväisyys on kehittynyt suotuisasti, mutta koetut palvelupoikkeamat ja niihin liittyvät reklamaatiot ovat lisääntyneet. Osa näistä on liittynyt neurokirurgian ja angiologian jonoihin. Toiminta on kokonaisuudessaan hoitotakuun piirissä, mutta kipupotilaiden pitkiin leikkausjoihin kiinnitetään jatkossa huomiota.

Vuonna 2014 suunniteltiin neurotoimialueen osalta Yksisairaalamallia. Suunnittelu sisälsi potilaiden neurologisen avohoidon toteutumisen aluesairaaloissa, hallinnon keskittyessä Neuron toimialueelle. Turun kaupungin kanssa aloitettiin suunnittelu kuntoutusyhteistyötä Kaskenlinnan sairaalassa.

Neuroalojen integraatio opetuksen ja tutkimuksen osalta tulee lisääntymään. Toimialueen rooli paikallisten ja valtakunnallisten yleisötilaisuuksien, asiantuntijaseminaarien ja koulutusten järjestäjänä sekä erityisesti kansainvälisen klinisen tutkimuksen keskuksena on ollut näkyvä ja kehitys näyttää suotuisalta vuosina 2015-2016.

Toimialueella toteutettiin vuoden aikana hoidonsuunnittelun ja LEIKO-toiminnan suunnittelu ja aloitus neurokiruristen potilaiden osalta. Lisäksi neurokirurgiassa otettiin uusia hoitomuotoja käyttöön.

Potilashoidon tunnusluvut

Neurotoimialueelle saapuneet lähetteet on esitetty taulukossa 6.3.4.1.

TAULUKKO 6.3.4.1. NEUROTOIMIALUEELLE SAAPUNEET LÄHETTEET VUOSINA 2013 JA 2014.

Vastuualue	EPLL:n kautta		Tyks yht.		Elektiiviset		Päivystys	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Aivoverenkiertohäiriöiden hoito	1 251	1 259	20	22	20	22		
Kuntoutus ja aivovamma potilaan hoito	6	6	306	347	306	347		
Yleisneurologia	695	583	1 628	1 771	1 623	1 768	5	3
Neurokirurgisen potilaan hoito	565	604	1 669	1 817	1 666	1 812	3	5
Verisuonikirurgisen potilaan hoito	210	223	1 557	1 567	1 553	1 561	4	6
Yhteensä	2 727	2 675	5 180	5 524	5 168	5 510	12	14

Toimintaluvut vuosilta 2013 ja 2014 on esitetty taulukossa 6.3.4.2.

TAULUKKO 6.3.4.2. NEUROTOIMIALUEEN TUNNUSLUVUT VUOSINA 2013 JA 2014.

Vastuualue	Avohoitokäynnit		Hoitojaksot		Hoitopäivät		Keskimääräinen hoitoaika	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Aivoverenkiertohäiriöiden hoito	587	665	1 483	1 435	6 971	7 084	4,7	4,9
Kuntoutus ja aivovammapotilaan hoito	3 927	4 573	344	326	2 333	1 955	6,8	6,0
Yleisneurologia	14 211	14 896	708	647	3032	2 900	4,3	4,5
Neurokirurgisen potilaan hoito	5 556	5 709	1 544	1 865	6 497	8 109	4,2	4,3
Verisuonikirurgisen potilaan hoito	4 402	4 686	900	1 006	3 452	4 077	3,8	4,1
Yhteensä	28 683	30 529	4 979	5 279	22 285	24 125	4,5	4,6

Toimenpiteet ja leikkaukset

Leikkauksia tehtiin yhteensä 2 762, joista päiväkirurgisena 7 leikkausta (taulukko 6.3.4.3). Yleisimmät toimenpideryhmät on esitetty tarkemmin taulukossa 6.3.4.4.

TAULUKKO 6.3.4.3. LEIKKAUSTOIMENPITEET TYKSIN NEUROTOIMIALUEELLA VUONNA 2014.

Kaikki leikkaukset/toimenpiteet	Leikkaukset	Päiväkirurgia
Neurologia	94	
Neurokirurgia	1867	
Verisuonikirurgia	801	7
Yhteensä	2762	7

TAULUKKO 6.3.4.4. YLEISIMMÄT TOIMENPIDERYHMÄT TYKSIN NEUROTOIMIALUEELLA VUONNA 2014.

Koodi	Yleisimmät toimenpideryhmät	lkm
PHM	Laskimon suonensisäinen tukkeava hoito	1 021
ABC	Selkäydinhermon vapautukset	279
NAG	Rangan luudutus	245
AAF	Aivonestekierron säätelytoimenpiteet	194
AAB	Aivokasvaimen tai muutoksen poisto	184
TAB	Selkäydinkanavan pisto	169
AAD	Aivo- ja kallovammojen leikkaukset	164
TAA	Aivo-selkäydinnesteen kanavointi	103
TAW	Hermoston pientoimenpiteet	103
PEH	Ohitukset reisivaltimosta	72

Tutkimukset ja angiologiologia

Neurotoimialueella tehdään paljon kuvantavia tutkimuksia diagnoosien selvittämiseksi. Lisäksi sekä verisuoni- että neurokirurgiassa merkittävä osa hoidosta tuetaan angiologisesti. Yleisimmät diagnostiset tutkimukset ja radiologiset toimenpiteet ovat taulukossa 6.3.4.5.

TAULUKKO 6.3.4.5. YLEISIMMÄT TAUTI- JA ELINKOHTAISET DIAGNOSTISET TUTKIMUSTEN RYHMÄT VUONNA 2014.

Koodi	Toimenpide tai tutkimus	lkm
AA1	Kallon diagnostinen radiologia	4 688
PH2	Alaraajan laskimoiden tutkimukset ja hoidot	1 605
NA3	Lannerangan diagnostinen radiologia	1 530
NA1	Kaularangan diagnostinen radiologia	1 395
GD1	Keuhkojen diagnostinen radiologia	1 175
PA6	Kaulavaltimoiden diagnostinen radiologia tai toimenpide	867
PD4	Alaraajavaltimoiden diagnostinen radiologia tai toimenpide	791
PA2	Aivovaltimoiden diagnostinen radiologia tai toimenpide	615
TPH	Alaraajalaskimoiden toimenpiteet	455
AA5	Aivojen muu kuvantava tutkimus	231
RTG	Anestesiassa tehty radiologinen tutkimus	197
TAB	Selkäydinkanavan pisto	169
PE1	Reisivaltimon radiologinen toimenpide	160

Hoitoon pääsy

Taulukossa 6.3.4.6. on läheteiden käsittelyn toteutuminen THL:lle ilmoitetun mukaisesti. Keskimäärin läheteet käsiteltiin saapumisesta seuraavana päivänä. Koko vuoden aikana 43 läheteen osalta jäi hoitotakuu toteutumatta.

TAULUKKO 6.3.4.6. HOITOTAKUUN TOTEUTUMINEN TYKSIN NEUROTOIMIALUEELLA. THL:LLE ILMOITETUT LÄHETTEET VUONNA 2014.

Erikoisalat	Käsitellyt läheteet lkm	joista läheteen käsittely				Odotusaika vrk mediaani
		0-3 vrk lkm	4-21 vrk lkm	yli 21 vrk lkm	yli 21 vrk %	
Verisuonikirurgia	1 338	1 141	196	1	0,1	1
Neurokirurgisen potilaan hoito	1 182	688	459	35	3,0	3
Aivoverenkiertohäiriöiden hoito	4	2	2	0	0,0	3
Kuntoutus ja aivovammapotilaan hoito	194	149	45	0	0,0	1
Yleisneurologia	1 900	1 639	254	7	0,4	1
Yhteensä	4 618	3 619	956	43	0,9	

Poikkileikkaustilanne vuoden 2014 lopulla osoittaa, että hoidon tarpeen arviointia odottavien keskimääräinen odotusaika oli noin kuukausi (taulukko 6.3.4.7). Hoitoon pääsyn odotus kesti verisuonikirurgiassa noin puolitoista kuukautta. Neurokirurgialla hoitoon odotus kesti noin kaksi kuukautta ja neurologian hoitoihin noin kuukausi (taulukko 6.3.4.8).

TAULUKKO 6.3.4.7. HOIDON TARPEEN ARVIOINTIA ODOTTAVAT 31.12.2014

Erikoisalat	Käyntiä lkm	joista odottaneet				Odotusaika vrk mediaani
		1-60 vrk lkm	61-90 vrk lkm	yli 90 vrk lkm	yli 90 vrk %	
Verisuonikirurgia	125	107	18	0	0,0	29
Neurokirurgisen potilaan hoito	63	55	7	1	1,6	36
Yleisneurologia	43	38	5	0	0,0	28
Yhteensä	231	200	30	1	0,4	

TAULUKKO 6.3.4.8. NEUROTOIMIALUEELLE HOITOA ODOTTANEET 31.12.2014.

Erikoisalat	Hoitoa odottavien lkm	joista odottaneet					Odotusaika vrk mediaani
		1-90 vrk lkm	90-150 vrk lkm	150-180 vrk lkm	yli 180 vrk lkm	yli 180 vrk %	
Verisuonikirurgia	116	102	12	1	1	0,9	43
Neurokirurgisen potilaan hoito	422	270	89	17	46	10,9	64
Aivoverenkiertohäiriöiden hoito	5	5	0	0	0	0,0	16
Kuntoutus ja aivovammapotilaan hoito	86	76	8	1	1	1,2	48
Yleisneurologia	290	272	15	2	1	0,3	33,5
Yhteensä	919	725	124	21	49	5,3	

2. ASIAKASTULOKSET

Potilaspalautteiden keskiarvo oli vuoden 2014 asteikolla 4,2. Taulukossa 6.3.4.9 on esitetty potilastytytyväisyyskyselyn tulokset sairaanhoitopiirien viiteen yhteisiin kysymykseen vuosina 2013 ja 2014. Kaikki vastaukset jäivät alla tavoitetason. Neurotoimialueelle tulleista potilaspalautteista (140) ehdotuksia oli 27, kiitoksia 44 ja moitteita 42.

TAULUKKO 6.3.4.9. POTILASTYYTYVÄISYYSKYSELYN TULOKSET SAIRAANHOITOPIIRIEN YHTEISIIN VIITEEN KYSYMYKSEEN VUOSINA 2013 JA 2014.

Kysymys	VUOSI 2013			VUOSI 2014		
	n	ka.	4&5 (%)	n	ka.	4&5 (%)
1. Saamani hoito tai palvelu oli hyvää	88	4,4	83	108	4,2	82
2. Henkilökunta kohteli minua hyvin	87	4,5	84	106	4,3	84
3. Saamani tieto tutkimuksesta ja hoidosta oli ymmärrettävää	89	4,4	86	109	4,2	80
4. Hoitoani koskevat päätökset tehtiin yhdessä kanssani	86	4,1	74	106	4,2	79
5. Koin oloni turvalliseksi hoidon tai tutkimuksen aikana	87	4,4	84	110	4,2	80

n: vastanneiden lukumäärä

ka: vastausten numeerinen keskiarvo

4 & 5 (%): osuus vastanneista, jotka antoivat arvosanan 4-5

Tavoitteena on potilastyytyväisyyden taso, jossa 90 % vastanneista antaa arvosanan 4-5 (asteikolla 5 = täysin samaa mieltä, 1 = täysin eri mieltä). Vihreällä on merkitty tavoitetasoa ylittävät tulokset ja punaisella ne, missä tavoitetasoa ei saavutettu.

3. LAADUNHALLINTA JA POTILASTURVALLISUUS

Laadunhallinta

Neurotoimialueella ei ole omaa laadunhallintajärjestelmää. Vuoden 2014 aikana toimialue osallistui neurokirurgian valtakunnalliseen vertailuhankkeeseen. Lisäksi käynnistettiin lean-hankkeita erityisesti leikkaussalitoiminnan ja poliklinikkatoiminnan osalta.

Toimialueella tehostettiin sairaansijojen tehokasta käyttöä erikoisalojen välisellä yhteistyöllä. Vuodepaikkoja tasattiin eri osastojen kesken esimerkiksi SAV-potilaiden ja diagnostisten angiopotilaiden osalta. Lisäksi yhteistyötä lisättiin ja toimintamalleja yhtenäistettiin esimerkiksi Parkinson ja epilepsiapotilaiden hoidon parantamiseksi. Vuoden 2014 aikana aloitettiin erikoistuvien lääkäreiden tutorointi.

Potilasturvallisuus

Neurotoimialueella tehtiin vuoden 2014 aikana 252 HaiPro-ilmoitusta (222 vuonna 2013). Eniten raportoitiin lääke- ja nestehoitoon (31,3 %) liittyviä vaaratapahtumia sekä tiedonkulkuun ja tiedonhallintaan (30,6 %) liittyviä vaaratapahtumia. Ilmoitusaktiivisuus nousi vuoden 2014 aikana. Läheltä piti-ilmoitusten osuutta tulisi edelleen lisätä. Myötävaikuttavina tekijöinä vaaratapahtumien syntyyn olivat useimmiten työympäristö, -välineet ja resurssit (20,6 %) sekä kommunikointi ja tiedonkulku (21 %). Raportoitujen ilmoitusten perusteella on vuoden 2015 painopistealueiksi valikoitui kaatumisten ehkäisy ja lääkehoidon turvallisuus.

Taulukossa 6.3.4.10. kuvataan käytössä olevat potilasturvallisuusmenettelyt.

TAULUKKO 6.3.4.10. POTILASTURVALLISUUDEN VARMISTAMISEKSI KÄYTÖSSÄ OLEVVIEN MENETTELYTAPOJEN TOTEUTUMINEN NEUROTOIMIALUEELLA VUONNA 2014.

Potilasturvallisuuden käsittely johtoryhmässä säännöllisesti (x/vuodessa)	3
Potilasturvallisuustyöryhmän toiminnassa Työryhmän kokoontuminen (x/vuodessa)	6
HaiPro-ilmoitusten pohjalta tehtyjen kehittämistoimenpiteiden lukumäärä	12
Potilaan tunnistaminen: Tunnistusranneke käytössä Suullinen tunnistaminen käytännössä	Kyllä Kyllä
ISBAR raportoinnin tarkistuslista käytössä	kyllä
Muut käytössä olevat tarkistuslistat	4
GTT	Ei
Potilasturvallisuuden verkkokoulutuksen käyneiden osuus % henkilöstöstä	67
Käsihuuhdekulutus (l/1000hp)	64,5
Hoitoon liittyvät infektiot (HLI/100 HJ)	2,97

4. TOIMINNAN TULOKSET

Laatu ja vaikuttavuus

Neurotoimialue osallistuu lääketieteellisiin tutkimuksiin etenkin neuroimmunologian, aivoverenkiertohäiriöiden ja aivovammojen hoidon alueilla. Muita tutkimuksia ovat aivoinfarktin musiikkikuntoutustutkimus ja hypotermiahoitoon liittyvät tutkimukset sekä MS -taudin hoitotutkimukset. Kuntoutuksen ja aivovammojen hoidon vastuualue on ollut mukana kahdessa kansainvälisessä tutkimuksessa (TBIcare ja CENTER-TBI), joiden avulla kehitetään aivovammojen diagnostiikka ja hoidon laatua sekä selvitetään hoitoketjun ja hoidon saumakohtien ongelmien vaikutusta potilaiden kokonaistoipumiseen.

Aivoverenkiertohäiriöiden hoidon vastuualue on mukana maailmanlaajuisessa SITS -rekisterissä, johon kerätään aivovaltimotukosten suonensisäisen hoidon tulokset. Lisäksi on osallistuttu THL:n PERFECT -hankkeeseen, joka on kotimainen rekisteritutkimus.

Yleisneurologian vastuualue aloitti vuonna 2014 ensimmäisenä Suomessa MS taudin valtakunnallisen hoitorekisterin käytön. Uusia MS-taudin lääkehoitoja on otettu käyttöön. Vaikeahoitoisen Parkinsonin taudin kolmannen linjan uusia hoitomuotoja otettiin käyttöön (Duodopa, DBS) ja näihin liittyvät hoitoprosessit kuvattiin.

Neurokirurgian vastuualue on ollut mukana valtakunnallisessa vertaisarvioinnissa hoidon laadun kehittämiseksi sekä erillisessä vertailussa TAYSiin sekä THL:n PERFECT-hankkeessa, jossa selvitetään kaularangan degeneratiivisen sairauden hoidon vaikuttavuutta koko maassa.

Uusina hoitomuotoina aloitettiin syväaivostimulaatiot, vagushermostimulaattorien asentaminen epilepsiapotilaille sekä mini-invasiivinen neuronavigoitu tukirankakirurgia. Tämän lisäksi neurokirurgiassa aloitettiin tuumoripotilaiden valvekraniotomiat, likvordynamiikan mittaaminen normaalipainehydrokefaluspotilaille, TT-ohjatut hermojuuri-ripuudutukset sekä intraoperatiivisen monitoroinnin kehittäminen. Vuoden aikana aloitettiin myös aivokasvain potilaan prosessin kuvaus.

Laatupoikkeamat

Hoitoon liittyvät infektiot

Hoitoon liittyvien infektioiden määrää ja tyyppiä seurataan SAI-rekisterin avulla. SAI -ilmoitusten perusteella infektioiden määrä vaihteli neurotoimialueella oli 2,97 sataa hoitojaksoa kohti vuonna 2014.

Muut laatuindikaattorit

Potilasvakuutuksen selvitys- ja vastinepyynnöt: 33

T-ryhmän komplikaatiot toimialueella: 3,3 sataa hoitojaksoa kohti

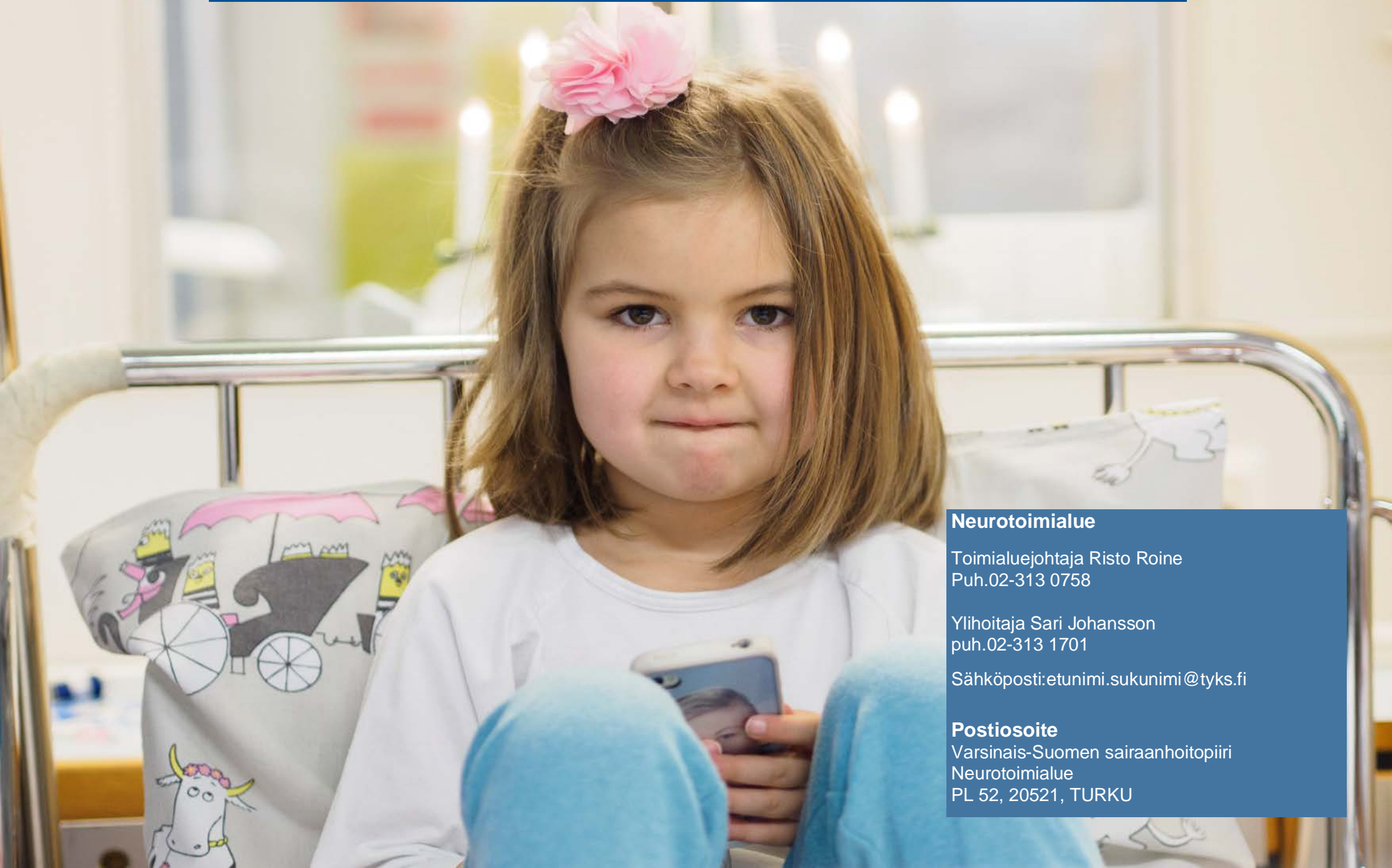
Paluu 30 vrk kuluessa hoitojakson päättymisestä: (tietoa ei saada)

Uusintaleikkaukset samalla hoitojaksolla: (tietoa ei saada)

Hoitojaksokuolleisuus: 2 % (vakioimaton)

VSSHP:n Potilashoidon vuosikertomus 2014

Neurotoimialue

Toimialuejohtaja Risto Roine
Puh.02-313 0758

Ylihoitaja Sari Johansson
puh.02-313 1701

Sähköposti: etunimi.sukunimi@tyks.fi

Postiosoite

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri
Neurotoimialue
PL 52, 20521, TURKU